

HISTÒRIA DE CATALUNYA DEL SEGLE XX (II)

Codi: 22138

Professor: Borja de Riquer (grup 1)

Curs 2002-2003(segona quadrimestre)

Tipus d'assignatura: Troncal

Número de crèdits: 6

TEMARI

PRIMERA PART. LA GUERRA CIVIL A CATALUNYA, 1936-1939

Interpretacions i debats historiogràfics.
Context internacional.
Caràcter de la Guerra Civil a Catalunya.
Fases militars i polítiques.
La qüestió del poder durant la Guerra.
Guerra i/o Revolució.
L'obra de govern de la Generalitat.
La divisió dels catalanistes i dels catòlics.
Significat i abast de la violència.
La cultura en temps de Guerra. El paper dels intel·lectuals.
L'esforç militar català.
Balanz de la Guerra Civil.
Record i memòria de la Guerra.

Bibliografia

- A.A.D.D. Catalunya i la Guerra Civil, Publicacions Abadia de Montserrat, 1988.
- ARTAL, F, GASCH, E., MASSANA, C. i ROCA, F. El pensament econòmic català durant la República i la Guerra Civil (1931-1939), Edicions 62, 1976.
- BRICALL, J.M^o., Política econòmica de la Generalitat (1936-1939), 2 vols. Edicions 62, 1970 i 1979.
- CAMPILLO, Maria, Escriptors catalans i compromís antifeixista (1936-1939), Curial-Abadia de Montserrat, 1994.
- CASANOVA, Julián, De la calle al frente. El anarcosindicalismo en España (1931-1939), Crítica, 1997.
- GARCÍA DURÁN, J., La guerra civil española: fuentes (Archivos, bibliografía y filmografía), Crítica, 1985.
- GARCÍA OLIVER, Juan, El eco de los pasos. El anarcosindicalismo en la calle, en el Comité de Milicias, en el gobierno y en el exilio, Ruedo Ibérico, 1978.
- JULIÀ, Santos (Coord.) Víctimas de la Guerra Civil, Temas de Hoy, 1999
- PAGÈS, Pelai, La Guerra Civil espanyola a Catalunya, Els Llibres de la Frontera, 1987.
- RAGUER, Hilari, La pólvora y el incienso. La Iglesia y la Guerra Civil Española, 1936-1939. Península, 2001.
- RIQUER, Borja de, L'últim Cambó (1936-1947). La dreta catalanista davant la Guerra Civil i el Franquisme, Eumo, 1996.
- ROVIRA i VIRGILI, A. Els darrers dies de la República, Curial, 1989.
- SALLÉS, Anna, La República i la Guerra Civil, Conèixer la història de Catalunya, Vicens Vives, 1992.
- SOLÉ SABATÉ, J.M^o (coordinador) Cataluña en la Guerra Civil, La Vanguardia, 1986.
- UCELAY Da Cal, E. La Catalunya populista. Imatge, cultura i política en l'etapa republicana (1931-1939), La magrana, 1982.

SEGONA PART. LA DICTADURA FRANQUISTA. PRIMERA PART (1939-1959)

Historiografia sobre el Franquisme. Debats i recerques actuals.
Les institucions polítiques del nou règim. El personal polític.
Les formes de repressió i de control del Franquisme.
La política autàrquica i l'empitjorament de les condicions de vida i treball.
Les actituds davant el Franquisme: la burgesia i l'Església .
Les classes mitjanes i populars davant la dictadura.
L'activisme resistent de l'oposició: els límits de la via armada.
La difícil relació entre l'exili i l'interior.
La resistència cultural.
Els anys 50: els inicis de la recuperació econòmica.
Reorganització de l'oposició i noves actituds socials i culturals.

Bibliografia

- Ayer, nº 43. "La represión bajo el Franquismo". Marcial Pons, 2001.
L'Avenç, nº 52, (setembre 1982), dossier La repressió de postguerra.
L'Avenç, nº 149, (juny 1991), dossier L'economia del primer franquisme.
L'Avenç, nº 157, (març 1992), dossier El personal polític del primer Franquisme a Catalunya.
L'Avenç, nº 178 (febrer 1994), dossier Historiografia de la Guerra Civil i Franquisme.
BARBAGALLO i altres, Franquisme. Sobre resistència i consens a Catalunya (1938-1959).,
Barcelona, Crítica, 1990.
BENET, Josep, Catalunya sota el règim franquista, Barcelona, Blume, 1978.
CASANOVA, J., ESPINOSA, F, MIR, C. y MORENO GÓMEZ, F., Morir, matar, sobreviure.
La violència en la dictadura de Franco. Crítica, 2002.
MARIN, Martí, Els ajuntaments franquistes a Catalunya. Ed. Pagès, 2000.
MIR, Conxita, Vivir es sobreviure. Ed. Milenio, 2000.
MOLINERO, C. i YSÀS, P., Els industrials catalans durant el franquisme, Vic, Eumo, 1991.
MOLINERO, C. i YSÀS, P. El règim franquista. Feixisme, modernització i consens. Eumo,
Vic, 1992.
MORADIELLOS, Enrique, La España de Franco (1939-1975). Síntesis, 2000.
RIQUER, B. De, i Culla, J., El franquisme i la transició democràtica, 1939-1986, volum VII de
Història de Catalunya, dirigida per Pierre Vilar, Barcelona, Edicions 62, 1988.
RIQUER, B. de (dir.), La llarga postguerra, 1939-1959, volum 10 de Història, Política, Societat
i Cultura dels Països Catalans, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1997.
SOLÉ i SABATÉ, Josep M^a, La repressió franquista a Catalunya, Barcelona, Edicions 62, 1985.
SUDRIÀ, Carles, Una societat plenament industrial, volum IV de Història Econòmica de la
Catalunya Contemporània, Barcelona. Enciclopèdia Catalana, 1988.

TERCERA PART. LA DICTADURA FRANQUISTA (segona part) I LA TRANSICIÓ DEMOCRÀTICA (1960-1990)

Les transformacions econòmiques i demogràfiques dels anys 1960-1975.
Els canvis en les actituds socials.
El continuisme de la política franquista.
L'embanzida de l'oposició democràtica: el predomini de l'esquerra.
Els nous moviments de masses.
L'eclosió de l'antifranquisme, 1971-1975.
La transició cap a la democràcia, 1975-1977.
El restabliment provisional de la Generalitat.
La constitució del 1978 i l'estatut del 1979.
Obra i funcionament del govern autònom català.
De la crisi a la recuperació econòmica.

Bibliografia

- BASSETS, LI., CULLA, J.B. i RIQUER, B. de (dirs.), Memòria de Catalunya. Del retorn de Tarradellas al pacte Pujol-Aznar, Taurus, Madrid-Barcelona, 1997.
- CEBRIÁN, C. Estimat PSUC, Empúries, Barcelona, 1997.
- COLOMÉ, G., El Partit dels Socialistes de Catalunya (1978-1984), Edicions 62, Barcelona, 1989.
- Equip de Sociologia Electoral de la UAB, Atles electoral de Catalunya, 1982-1988, Fundació Jaume Bofill, Barcelona, 1990.
- GABRIEL, P. (coord), Comissions Obreres de Catalunya, 1964-1989, Empúries, Barcelona, 1989.
- MARCEJ, J., Convergència Democràtica de Catalunya. El partit i el moviment polític, Edicions 62, Barcelona, 1984.
- MOLINERO, C. i YSÀS, P. (dirs.) “De la Dictadura a la Democràcia, 1960-1980”, a Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans, volum 11, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1998.
- PRATS, M. i altres, El futur de la llengua catalana, Empúries, Barcelona, 1990.
- SARTORIUS, N. I ALFAYA, J. La memoria insumisa. Sobre la dictadura de Franco. Editorial Espasa, 1999.
- YSÀS, P. (ed.), La transició a Catalunya i Espanya, Fundació Ll. Vila d'Abadal, Barcelona, 1997.

Avaluació.

Els alumnes podran realitzar al llarg del curs diversos comentaris de texts o treballs i així acollir-se a una avaluació continuada de caràcter parcial. Hi haurà una prova escrita final que variarà en funció de les avaluacions dels treballs i comentaris de text.